

Bài 8

CÔNG TÁC PHÒNG KHÔNG NHÂN DÂN

(4 tiết)

I – MỤC TIÊU BÀI HỌC

1. Về kiến thức

Hiểu được những nội dung cơ bản ban đầu về công tác phòng không nhân dân, sự phá hoại của kẻ thù bằng đường không.

2. Về kỹ năng

Biết cách phòng tránh đơn giản khi kẻ thù tiến công bằng đường không.

3. Về thái độ

- Xây dựng ý thức trách nhiệm đối với công tác phòng không nhân dân.
- Tham gia tuyên truyền vận động nhân dân thực hiện công tác phòng không nhân dân.

II – CẤU TRÚC NỘI DUNG VÀ PHÂN BỐ THỜI GIAN

1. Cấu trúc nội dung

- Phần 1. Sự hình thành và phát triển công tác phòng không nhân dân.
- Phần 2. Những vấn đề cơ bản về công tác phòng không nhân dân.

2. Nội dung trọng tâm

- Phần 2. Những vấn đề cơ bản về công tác phòng không nhân dân.

3. Thời gian

- Tổng số : 04 tiết.
- Phân bố thời gian :
  - + Tiết 1. Giới thiệu sự hình thành và phát triển công tác phòng không nhân dân.

+ Tiết 2 – 4. Giới thiệu những vấn đề cơ bản về công tác phòng không nhân dân.

III – CHUẨN BỊ

1. Giáo viên

- Chuẩn bị nội dung : giáo án, tài liệu liên quan.
- Chuẩn bị phương tiện dạy học : xem tài liệu tranh, ảnh về các cuộc chiến tranh phá hoại bằng không quân.

2. Học sinh

- Sưu tầm các tranh, ảnh về các hoạt động sản xuất và chiến đấu trong thời kì này.
- Đọc trước bài.

IV – GỢI Ý TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

Giới thiệu bài học

*** Hoạt động 1. Sự hình thành và phát triển của công tác phòng không nhân dân**

– GV hướng dẫn HS đọc bài và gợi ý để HS hiểu được các ý cơ bản như :

a) Khái niệm chung về phòng không nhân dân

+ Công tác phòng không nhân dân là tổng hợp các biện pháp và hoạt động của quần chúng nhân dân nhằm đối phó với các cuộc tiến công hoá lực bằng đường không của địch.

+ Phòng không nhân dân chủ yếu do đông đảo quần chúng nhân dân tiến hành dưới sự lãnh đạo của Đảng và điều hành thống nhất tập trung của Nhà nước.

+ Được tổ chức chu đáo, luyện tập, diễn tập thuần thục.

+ Mục đích của công tác phòng không nhân dân : bảo đảm an toàn cho nhân dân, bảo đảm lực lượng chiến đấu, bảo vệ các mục tiêu quan trọng của đất nước, giảm thiệt hại về người và tài sản do tiến công bằng đường không của địch gây ra, giữ vững sản xuất đời sống, an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội.

Giới thiệu hình ảnh, qua phim tư liệu về không quân của địch đánh phá miền Bắc (1964 – 1972).

b) Sự hình thành và phát triển của công tác phòng không nhân dân

+ Âm mưu của địch tiến hành cuộc chiến tranh phá hoại bằng không quân và hải quân ra miền Bắc.

+ Những chủ trương, biện pháp tiến hành công tác phòng không nhân dân của ta trong thời kì chống chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ.

+ Yêu cầu, nhiệm vụ công tác phòng không nhân dân trong thời kì mới.

– GV hướng dẫn HS đọc nội dung của bài, kết hợp giới thiệu những kinh nghiệm (thông qua hình ảnh, phim tư liệu...) để HS dễ hiểu.

* Hoạt động 2. Một số vấn đề cơ bản về công tác phòng không nhân dân trong thời kì mới

a) Xu hướng phát triển của tiến công hoả lực

– GV nêu xu hướng phát triển của tiến công hoả lực. Phân tích rõ các thủ đoạn hoạt động của địch (thông qua tranh ảnh, phim tư liệu).

+ Xu hướng phát triển về vũ khí.

+ Phát triển về lực lượng.

+ Phát triển về nghệ thuật tác chiến.

b) Phương thức phổ biến tiến hành tiến công hoả lực của địch

– GV hướng dẫn kết hợp với hình ảnh (ảnh, phim) để HS hiểu được các phương thức tiến công hoả lực của địch :

+ Tiến công từ xa

+ Đánh đêm bay thấp, sử dụng phương tiện tàng hình, tác chiến điện tử mạnh, đánh từng đợt lớn kết hợp đánh nhỏ lẻ liên tục ngày đêm.

+ Sử dụng vũ khí chính xác, công nghệ cao đánh vào các mục tiêu trọng yếu.

+ Chia đợt và các mục tiêu đánh.

– GV giải thích những thủ đoạn hoạt động chính của địch (có thể lấy ví dụ chiến tranh Iraq, Nam Tư...).

- + Tổ chức trinh sát để nắm chắc các mục tiêu và tình hình.
  - + Sử dụng tổng hợp các loại phương tiện trang bị, vũ khí tiến công đồng thời, liên tục nhiều hướng, nhiều mục tiêu.
  - + Kết hợp việc sử dụng hệ thống chỉ huy, tình báo, thông tin hiện đại và sử dụng máy bay trinh sát báo động sớm.
- Kết hợp tiến công hỏa lực với các hoạt động khác.
- GV yêu cầu HS : *Lấy ví dụ về vũ khí công nghệ cao.*
  - GV khái quát lại các ý chính và giải thích lí do kẻ thù có thể tấn công ta.

c) Đặc điểm, yêu cầu công tác phòng không nhân dân

GV phân tích các đặc điểm chính :

- + Địch sử dụng vũ khí công nghệ cao.
  - + Cùng một lúc chúng ta phải đối phó với nhiều tình huống.
  - + Đất nước trong giai đoạn đổi mới.
- GV giải thích các yêu cầu công tác phòng không nhân dân :
- + Kết hợp chặt chẽ kinh tế xã hội với quốc phòng, an ninh, các lực lượng, các cấp, các ngành.
  - + Thể hiện tính chất nhân dân, tính chất quần chúng trong chiến tranh.
  - + Lấy phòng, tránh là chính đồng thời sẵn sàng xử lí khi có tình huống xảy ra.
  - + Kết hợp lực lượng chuyên môn và bán chuyên môn, hiện đại và thô sơ, kinh nghiệm và hiện tại.
  - + Hiệp đồng giữa các lực lượng phòng không 3 thứ quân.

d) Nội dung công tác phòng không nhân dân

- GV trình bày những nội dung cơ bản về công tác phòng không nhân dân trong tình hình mới và các bước tổ chức chỉ đạo công tác phòng không nhân dân ở các cấp.
- GV nêu tóm tắt nội dung chính của công tác phòng không nhân dân gồm :

+ Tuyên truyền giáo dục về công tác phòng không nhân dân.

+ Tổ chức trinh sát, thông báo, báo động phòng không nhân dân, quan sát diễn biến các đợt đánh phá của địch, đánh dấu vị trí bom, đạn chưa nổ.

Yêu cầu : Hiệp đồng chặt chẽ giữa các lực lượng ; Triệt để tận dụng các yếu tố địa hình ; Kết hợp chặt chẽ giữa các phương tiện hiện có.

Nội dung : Tổ chức các vọng (đài) quan sát bằng mắt thường ; Tổ chức thu tin tức ; Tổ chức mạng thông tin, thông báo, báo động ; Xác định các quy chế, quyền hạn, thứ tự ưu tiên, thông tin, thông báo, báo động.

+ Tổ chức nguy trang, sơ tán, phòng tránh tiến công đường không của địch.

+ Tổ chức phòng tránh tại chỗ :

GV hướng dẫn để HS hiểu được các nội dung sau :

- Cải tạo hệ thống hang động tự nhiên làm kho tàng.
- Xây dựng các công trình ngầm.
- Xây dựng hệ thống hầm, hào trú ẩn tại chỗ và xung quanh.
- Nguy trang các mục tiêu.
- Xây dựng công trình bảo vệ.
- Phòng gian, giữ bí mật.

+ Tổ chức đánh trả tiến công đường không của địch và phục vụ chiến đấu.

GV hướng dẫn HS nội dung trong bài, không mở rộng.

+ Tổ chức khắc phục hậu quả

GV hướng dẫn HS lưu ý làm rõ 5 nội dung sau :

- Tổ chức cứu thương.
- Tổ chức lực lượng cứu sập.
- Tổ chức cứu hoả ; cứu hộ trên sông, biển,
- Tổ chức khôi phục đảm bảo giao thông, thông tin liên lạc.
- Tổ chức chôn cất tử sĩ, đảm bảo sạch môi trường, ổn định đời sống.

e) *Tổ chức chỉ đạo công tác phòng không nhân dân ở các cấp*

GV hướng dẫn HS nội dung trong SGK (không mở rộng).

– GV tóm tắt các ý chính của hoạt động 2.

Trong quá trình lên lớp GV liên hệ thực tế địa phương, trong xây dựng lực lượng, tổ chức tiến hành công tác phòng không nhân dân trong chiến tranh chống Mĩ, các hầm hào, địa đạo... để bài giảng được sinh động và dễ hiểu.

V – TỔNG KẾT, ĐÁNH GIÁ

– Khái quát nội dung chính của bài học.

– Nhận xét tinh thần thái độ học tập của HS thông qua nghe giảng và trả lời những câu hỏi gợi mở của GV.

– Hướng dẫn nội dung về nhà học và yêu cầu HS sưu tầm tranh ảnh, tư liệu về phòng không nhân dân.

– Yêu cầu đọc trước bài 9 (SGK) – *Trách nhiệm của HS với nhiệm vụ bảo vệ an ninh Tổ quốc.*